

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 11 november 2025

Zaaknummer : 1343959
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouders : S.A. Meerhoff, A.H.A. Grummel en A.M.C.E. Stam
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht: stand van zaken (tijdelijke) huisvesting Oekraïense vluchtelingen, statushouders en asielzoekers.

- ☒ Ter informatie/update ☐ Toezeggingen/actielijst commissie of raad
☐ Beantwoording schriftelijke vragen ☐ Overige

Met dit raadsinformatiebericht informeert het college de gemeenteraad over de actuele stand van zaken ten aanzien van opvanglocaties in Heemstede. Het betreft de opvang en huisvesting van asielzoekers, statushouders en Oekraïense vluchtelingen. Gemeente Heemstede houdt de raad ieder kwartaal op de hoogte van relevante ontwikkelingen binnen het ruimtelijk en sociaal domein.

Oekraïense ontheemden

Aantallen en landelijk beeld

	Aantal plekken	Aantal personen
Totaal aantal bewoners Kerklaan	70	48
Totaal aantal bewoners Glipperweg (buiten gebruik vanwege sloop per 27 okt)	0	0
Totaal aantal bewoners Ringvaartlaan	20	20
Totaal aantal bewoners Lieven de Keylaan	28	20
Totaal aantal bewoners Herenweg	51	27
Totaal Heemstede	169	115*
Taakstelling	164	

* Hoewel er meer plekken gerealiseerd zijn, is het afhankelijk van de gezinsindeling per ruimte hoeveel plekken daadwerkelijk bezet kunnen worden. Momenteel zijn er geen plekken meer beschikbaar in de opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden in Heemstede.

Landelijk beeld

Naar aanleiding van de recente uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland in de zaak van de gemeente Het Hogeland is bevestigd dat gemeenten ook bij een volle opvanglocatie verantwoordelijk blijven voor het bieden van opvang aan Oekraïense ontheemden. De rechtbank oordeelde dat er een resultaatsverplichting geldt op basis van Europese en nationale regelgeving: gemeenten dienen óf opvang te realiseren óf een werkbaar alternatief aan te bieden (bijvoorbeeld hotelopvang met financiering via de rijksoverheid).

Op dit moment zijn alle opvanglocaties in Heemstede volledig bezet. Nieuwe verzoeken tot opvang kunnen dus niet binnen de bestaande lokale capaciteit worden opgevangen. Tegelijkertijd blijkt dat ook regionaal (RCVS) en landelijk (LCVS) op dit moment geen alternatieve plekken beschikbaar zijn.

Regionaal wordt elke casus met elkaar afgestemd en houden we elkaar op de hoogte van ontwikkelingen. Tot nu toe heeft gemeente Heemstede Oekraïense ontheemden die om opvang vroegen kunnen plaatsen. Echter, op dit moment zijn er geen opvangplekken meer beschikbaar.

Werk en inkomen Oekraïense vluchtelingen

Per 1 oktober 2025 is het aantal Oekraïense vluchtelingen in Heemstede 127. Hiervan wonen er 15 in een particuliere en 112 in een gemeentelijke opvanglocatie. 14 Huishoudens ontvangen leefgeld: 3 in de particuliere opvang en 11 in de gemeentelijke opvang. 3 Hiervan hebben de pensioengerechtigde leeftijd.

Sinds 1 januari 2025 betalen Oekraïense huishoudens die voldoende inkomen hebben maandelijks een eigen bijdrage. Per 1 oktober is deze eigen bijdrage verhoogd naar een bijdrage van €244,22 per maand per volwassene volgens landelijke regelgeving. Hierbij wordt een 115%-norm gehanteerd. 47 huishoudens in Heemstede betalen deze eigen bijdrage.

De Oekraïense vluchtelingen worden door het Werkgeversservicepunt begeleid naar werk. De coördinator was ook aanwezig op de Banenmarkt in Heemstede op 8 oktober jl. Zij heeft diverse kandidaten aan werkgevers voor kunnen stellen.

Circles of change

Binnen deze pilot worden Heemstedse vrouwen verbonden aan Oekraïense vrouwen en ondernemen zij samen activiteiten. Op 12 november is de afsluiting van deze succesvolle pilot. De pilot Circles of Change is genomineerd voor de LOOP-award. LOOP is een landelijke organisatie die voorziet in informatie, verwijzingen en hulp aangaande psychosociale hulpverlening voor gemeenten en organisaties die Oekraïense ontheemden opvangen.

Inzet laagdrempelige preventieve programma's t.b.v. mentaal welzijn

De gemeente heeft Work4Ukraine de opdracht gegeven om vanaf november 2025 intakegesprekken te voeren met, en begeleiding te bieden aan alle Oekraïense inwoners van de gemeentelijke opvanglocaties die daar behoefte aan hebben. De gemeente wil Oekraïners door deze inzet de komende tijd optimaler ondersteunen op het gebied van mentaal welzijn. Daarnaast wordt binnen het project 'Verhoogde Betrokkenheid Oekraïne-locaties' op dit moment geëvalueerd wat de geïntensiveerde samenwerking op het gebied van mentaal welzijn van Oekraïners in Heemstede tussen het CJG, het locatiemanagement, WIJ Heemstede en de gemeente heeft opgeleverd en welke inzet de komende tijd passend wordt bevonden. Dit project is begin 2025 gestart en streeft naar het

vergroten van inzicht in de hulp- en ondersteuningsbehoeften van bewoners, het bieden van hulp bij het behouden of verkrijgen van regie en het leggen van verbinding tussen bewoners en bestaande ondersteuningsstructuren.

Princehof/Glipperweg 55-57

Omwonenden konden zich eind februari 2025 aanmelden voor een klankbordgroep. Op 24 september is het eerste klankbordgroepoverleg geweest met drie omwonenden, architect, bouwbedrijf en gemeente. Tijdens het overleg zijn de bouwplannen doorgenomen en is besproken dat er een buurtkamer in het pand komt. Er is besproken dat het gebouw na oplevering voor de eerste vijf jaar door Oekraïense ontheemden wordt gebruikt. Hierna zal het pand ingezet worden voor doelgroepen passend binnen de Wonen & Zorg visie van de gemeente. De grootste zorg onder omwonenden betreft de vraag voor welke doelgroep het pand ná afloop van de vijf jaar gebruikt zal worden. Op 22 oktober was het tweede overleg met de klankbordgroep. Hier is de planning doorgenomen van de eerste sloopfase en de bouwplaatsinrichting. Afgesproken is om tijdens het volgende overleg nader in gesprek te gaan over de zorgen met betrekking tot de doelgroep die het pand na de Oekraïense vluchtelingen zal gebruiken.

Op 27 oktober begint het bouwbedrijf met de sloop van het pand. Hiervoor is een sloopmelding gedaan separaat van de aanvraag voor de omgevingsvergunning. Op 13 en 14 oktober is er een brief bezorgd met een update over de planning en de introductie van het bouwbedrijf. Door problemen met de bezorging heeft niet iedereen deze brief ontvangen. Daarom is deze brief nogmaals als bijlage verstuurd bij een nieuwe brief met informatie over werkzaamheden die men kan verwachten, hoe men op de hoogte kan blijven van het project en waar eventuele overlast gemeld kan worden.

De aanvraag voor de omgevingsvergunning is inmiddels ingediend. Aan de raad wordt een bindend advies gevraagd. Na het verlenen van de omgevingsvergunning gaat een bezwaartermijn van zes weken in. Als er geen bezwaren worden ingediend, wordt de vergunning in februari 2026 onherroepelijk.

Kerklaan 61

Conform het raadsbesluit van 26 juni 2025 is gewerkt aan drie aanpassingen: (1) het creëren van meer privacy door de indeling van de wooneenheden af te stemmen op de bewoners, (2) het realiseren van extra toiletvoorzieningen, en (3) het verbeteren van ventilatie door het plaatsen van te openen ramen. De werkzaamheden bleken meer impact te hebben op omwonenden dan vooraf verwacht. Daarom is besloten de planning van de bouwwerkzaamheden op een aantal punten aan te passen. Als gevolg hiervan zijn de werkzaamheden later afgerond dan gepland, namelijk medio oktober.

In december 2024 is de intentieovereenkomst door het college vastgesteld en getekend door de gemeente en Elan wonen. We streven ernaar om de uitgangspunten dit najaar met elkaar vast te stellen om in het verdere verloop van het jaar te werken aan een samenwerkingsovereenkomst (SOK) om voor te leggen voor besluitvorming.

Asielzoekers

Verbreding leeftijdsgroep alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's) Heemstedse Dreef

Op dit moment verblijven er 13 kinderen op de Heemstedse Dreef. Op 9 september en 7 oktober zijn er opnieuw buurtoverleggen georganiseerd door de gemeente in samenwerking met het COA. Tijdens deze overleggen zijn omwonenden geïnformeerd dat het COA de gemeente heeft aangekondigd dat zij de leeftijdsgroep zullen uitbreiden met 15-jarigen. Tot nu toe verbleven er op deze locatie alleen 13- en 14-jarigen. Op grond van de bestuursovereenkomst en aanvullende werkafspraken kan het COA ook 15-, 16- en 17-jarigen op deze locatie opvangen mits zij dit drie maanden van tevoren meldt bij de gemeente. Voor nu geldt dat de groep alleen met 15-jarigen wordt uitgebreid. Dit resulteert er ook in dat kinderen die op dit moment op de locatie wonen en binnenkort 15 worden daar langer kunnen blijven. Tot nu toe moesten kinderen die vijftien jaar werden worden overgeplaatst naar een andere locatie en werden kinderen die op korte termijn vijftien jaar zouden worden niet op de locatie aangenomen. Omwonenden hebben aangegeven dat wat hen betreft de drie maanden niet hoeven worden afgewacht en dat het COA wat hen betreft al eerder over kan gaan tot aannemen van kinderen van (bijna) vijftien jaar. De gemeente en het COA waarderen deze flexibiliteit vanuit omwonenden.

Uitstel evaluatie (ophoging 16 naar 20 plekken)

Het college heeft besloten om het besluit over de uitbreiding van het aantal plekken van 16 naar 20 AMV's uit te stellen, op verzoek van de omwonenden, omdat de periode van volledige bezetting kort is geweest. Dit maakt het op dit moment lastig voor omwonenden om de impact van een eventuele verhoging van het aantal plekken goed in te kunnen schatten. Het COA verwacht dat er op korte termijn sprake zal zijn van (bijna) volledige bezetting en dat dit voor langere tijd het geval zal zijn. Indien dat het geval is zal in juli 2026 de evaluatie door het college plaatsvinden. Bij deze evaluatie wordt in ieder geval een ambtelijk advies en een advies van omwonenden betrokken. Omwonenden, gemeente en COA zijn het erover eens dat er niet continu sprake hoeft te zijn van 100% bezetting om te kunnen evalueren maar dat er wel voor langere periode sprake moet zijn van 14 tot 16 kinderen om een onderbouwde evaluatie uit te kunnen voeren. Overigens zijn er sinds de start van de opvang op deze locaties wel verschillende evaluaties uitgevoerd ten aanzien van de leefbaarheid.

Planning Asielopvang

Openbaar maken onderzoek mogelijke locaties asielopvang

Op 6 oktober 2025 is het besluit van het college van B&W over de opvanglocaties in Heemstede, dat op 30 september is genomen, openbaar gemaakt. Er is een persbericht verstuurd en een update op de website geplaatst. De buurten van SEIN terrein en Binnenweg 160 hebben op 6 en 7 oktober een brief gekregen waarin zij geïnformeerd zijn over het besluit. Belangrijke stakeholders zijn per telefoon op de hoogte gesteld. Ook is het besluit meegenomen op de gemeentepagina in de Heemsteder en wordt het vermeld in de volgende digitale bewonersbrief over asielopvang en vluchtelingen. Daarnaast zijn er meerdere persvragen beantwoord.

Gesprekken over Bijzonder Landschap (BL)

De eerste gesprekken zijn gevoerd met de Provincie Noord Holland om het mogelijke gebruik van de grond in het Bijzonder Landschap (BL) te onderzoeken.

Huisvesting Statushouders

Taakstelling huisvesting statushouders

Voor Q1 en Q2 van 2025 had Heemstede een taakstelling van 22 personen. Hier kwam nog een achterstand bij uit 2024 van 7 personen. Bij elkaar betekende dit dat Heemstede 29 personen moest huisvesten. Op 1 juli 2025 zijn er 21 personen gehuisvest. De resterende taakstelling van 8 personen is meegenomen naar Q3 en Q4 van 2025. Voor Q3 en Q4 van 2025 was de oorspronkelijke taakstelling 21 personen, inclusief de achterstand betekent dit een totale taakstelling van 29 personen. Hiervan zijn inmiddels 18 personen gehuisvest. Tot en met 31 december 2025 moeten er nog 11 personen worden gehuisvest. In november staat een koppeling voor vier personen gepland en een plaatsing van 1 persoon op de doorstroomlocatie aan de Glipperweg. Voor 1 januari 2026 dient er nog huisvesting gerealiseerd te worden voor 6 personen.

2025	Taakstelling	Realisatie	Resterend
Q1 & Q2	29 (22+7 achterstand)	21	8
Q3 & Q4	29 (21+8 achterstand)	18*	11

*realisatie van het aantal gehuisveste personen tot en met 4 november 2025

Op de website van de Provincie Noord-Holland is recent gepubliceerd dat het 36 van de 44 gemeenten in de provincie momenteel niet lukt om voldoende statushouders te huisvesten. Slechts acht gemeenten hebben in de eerste helft van 2025 voldaan aan hun taakstelling vanuit het Rijk. De provincie spreekt als toezichthouder haar zorgen uit over deze achterblijvende resultaten. Gemeenten die (nog) niet aan de taakstelling voldoen, ontvangen ieder half jaar een brief van de provincie. Vanwege de huidige achterstand heeft ook de gemeente Heemstede deze brief ontvangen. Het college bereidt op dit moment een reactie voor.

Bijlagen

- VNG ledenbrief: ontwikkelingen asiel en Oekraïne-opvang (13 oktober 2025)
- Uitspraak over opvang ontheemden uit Oekraïne in Het Hogeland